

Sygnatura akt VIII Gz 290/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj

Sędziowie: SSO Leon Miroszewski (sprawozdawca)

SSR (del.) Rafał Lila

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2017 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 2 maja 2016 r. w sprawie X GC 1502/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

Leon Miroszewski Piotr Sałamaj Rafał Lila

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia z lutego 2016 r. w sprawie X GC 1502/15 Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, na podstawie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. umorzył postępowanie z powództwa (...) (...) sp. z o.o. w W. przeciwko (...) sp. z o.o. w K. o zapłatę.

Odpis wskazanego postanowienia Sądu Rejonowego został doręczony pełnomocnikowi pozwanej za elektronicznym potwierdzeniem odbioru dnia 16 lutego 2016 r. (k. 32 akt sprawy).

Pismem nadanym listem poleconym dnia 23 lutego 2016 r. pozwana (reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika będącego radcą prawnym) złożyła pismo zatytułowane „wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów procesu”, w którym wskazała, iż na podstawie art. 98 i 108 § 1 k.p.c. domaga się zasądzenia na swoją rzecz od powódki kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego przez radcę prawnego oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W treści uzasadnienia żądania podniesionego w piśmie pozwana stwierdziła – powołując się na wydane w innym postępowaniu postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 14 lutego 2014 r. w sprawie I ACz/714 – że w jej ocenie Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum, wydając postanowienie o umorzeniu postępowania, powinien rozstrzygnąć również kwestię zasądzenia kosztów procesu od strony powodowej na rzecz strony pozwanej jako strony wygrywającej sprawę (wniosek w tym przedmiocie złożyła ona bowiem w sprzeciwie od nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym). Pozwana konkludując uważała, iż

skoro postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 3 lutego 2016 r. nie zawiera rozstrzygnięcia w zakresie kosztów postępowania, to jej wniosek jest uzasadniony.

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 2 maja 2016 r. w sprawie X GC 1502/15 uzupełnił postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 3 lutego 2016 r. w ten sposób, że zasądził od powódki (...) (...) sp. z o.o. w W. na rzecz pozwanej (...) sp. z o.o. w K. kwotę 3.600 zł tytułem kosztów postępowania.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy powołał się na brzmienie art. 351 k.p.c. i wskazał, że uregulowanie to znajduje odpowiednie zastosowanie do postanowień. Dalej wskazał, że w sprawie doszło do doręczenia pozwu stronie pozwanej, która wywiodła sprzeciw od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym i wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, zaś sprawa została przekazana do Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie. Nastąpiły zatem skutki procesowe i materialnoprawne związane z doręczeniem pozwu. Postępowanie zostało umorzone dlatego, że powódka nie uzupełniła w wyznaczonym terminie braków pozwu złożonego w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Pozwana tym samym przegrała sprawę, zaś wytoczone przez nią powództwo nie było celowe dla dochodzenia jej roszczeń. Winna zatem na rzecz pozwanej zwrócić poniesione przez nią koszty procesu. Wobec tego Sąd Rejonowy zasądził na rzecz pozwanej od powódki żadaną kwotę 3.600 zł (na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490), natomiast nie zasądził na rzecz pozwanej kwoty 17 zł z tytułu kosztów opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa, bowiem pozwana nie przedstawiła dowodu jej uiszczenia.

Dnia 27 maja 2016 r. powódka wniosła datowane na dzień 25 maja 2016 r. zażalenie na wymienione postanowienie, zaskarżając je w całości i wnosząc o jego uchylenie przez Sąd II instancji, ewentualnie o zmianę i oddalenie wniosku pozwanej lub jego odrzucenie.

Wobec zaskarżonego postanowienia powódka podniosła następujące zarzuty naruszenia przepisów postępowania:

- art. 351 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez ich zastosowanie i uzupełnienie postanowienia z dnia 3 lutego 2016 r., podczas gdy strona pozwana nie zgłosiła wniosku o uzupełnienie postanowienia z dnia 3 lutego 2016 r. w ciągu dwóch tygodni od jego doręczenia, zaś pismo pełnomocnika pozwanej z dnia 23 lutego 2016 r. trudno uznać za taki wniosek, tym bardziej, że nie zostało wniesione w terminie określonym w art. 351 § 1 k.p.c.;
- art. 109 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kwoty 3.600 zł tytułem kosztów postępowania, podczas gdy ewentualne roszczenie pozwanej o zwrot kosztów wygasło, bowiem wniosek o przyznanie kosztów według norm przypisanych został złożony po wydaniu postanowienia z dnia 3 lutego 2016 r. o umorzeniu postępowania (orzeczenia kończącego postępowanie);
- art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu poprzez ich zastosowanie i zasądzenie na rzecz pozwanej kwoty 3.600 zł tytułem kosztów postępowania, podczas gdy pełnomocnik pozwanej w istocie nie poniósł żadnego nakładu pracy, nie podejmował czynności w sprawie, w żaden sposób nie przyczynił się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy, a także charakter sprawy nie przemawiał za przyznaniem tych kosztów.

Pozwana co do wniesionego przez powódkę zażalenia nie wdała się w spór.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Problemem w niniejszej sprawie jest dopuszczalność uzupełnienia postanowienia, będącego orzeczeniem kończącym postępowanie, w zakresie kosztów, po pierwsze – z uwagi na termin złożenia wniosku o uzupełnienie, po drugie – z uwagi na termin złożenia wniosku o przyznanie kosztów.

Przedstawiona przez powódkę we wniesionym środku zaskarżenia argumentacja (w zakresie naruszenia przepisów art. 351 § 1 w zw. z art. 361 k.p.c. oraz art. 109 § 1 k.p.c.) sprowadzała się do twierdzenia, że pozwana nie wniosła o uzupełnienie postanowienia w przepisany terminie, a nadto jej pismo nie powinno być potraktowane jako wniosek o uzupełnienie postanowienia, lecz jako wniosek o zasądzenie kosztów postępowania, co było spóźnione wskutek upływu terminu do jego zgłoszenia.

Zgodnie z brzmieniem art. 351 § 1 k.p.c. strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy doręczenie wyroku następuje z urzędu – od jego doręczenia, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien był zamieścić z urzędu. Z kolei art. 361 k.p.c. stanowi, że do postanowień stosuje się odpowiednio przepisy o wyrokach, jeżeli kodeks nie stanowi inaczej.

Z przytoczonych przepisów można odczytać normę przyznającą stronie postępowania prawo wnioskowania o uzupełnienie wydanego postanowienia o brakujące rozstrzygnięcie, w tym o kosztach postępowania. Jednocześnie przepisy te wyznaczają stronie dwutygodniowy termin ustawowy na złożenie takiego wniosku.

W niniejszej sprawie pozwana terminu tego dochowała, albowiem odpis postanowienia z dnia 3 lutego 2016 r. został jej doręczony 16 lutego 2016 r. (k. 32 akt sprawy) a wniosek datowany na dzień 23 lutego 2016 r. pozwana nadała tego właśnie dnia przesyłką poleconą w placówce Poczty Polskiej S.A., co jest w świetle art. 165 § 2 k.p.c. równoznaczne z jego wniesieniem. Termin z art. 351 § 1 k.p.c. upływał pozwanej dopiero z dniem 1 marca 2016 r., zatem pozwana złożyła wniosek o uzupełnienie postanowienia o umorzeniu postępowania z zachowaniem terminu ustawowego.

Wnioskowanie przedstawione w tym zakresie przez powódkę – oparte na takiej przesłance, że skoro odpis postanowienia dla powódki został nadany dnia 29 marca 2016 r., to w tym samym czasie został nadany odpis dla pozwanej – jest przy tym oczywiście fałszywe według zasad logiki, a ponadto całkowicie nie pokrywa się z faktami, które miały miejsce w sprawie. Nadanie odpisu postanowienia na adres powódki dopiero dnia 29 marca 2016 r. związane było z tym, iż przy pierwszej próbie jego doręczenia omyłkowo wskazano nieprawidłowy adres siedziby kancelarii pełnomocnika powódki, przez co wówczas do prawidłowego doręczenia nie doszło. Tym niemniej z faktu, że odpis postanowienia z dnia 3 lutego 2016 r. wysłano powódce dnia 29 marca 2016 r. w żaden sposób nie wynika, że tego samego dnia (czy choćby w zbliżonej dacie) wysłano również odpis dla strony pozwanej.

Powódka kwestionowała również i to, że wniosek pozwanej z dnia 23 lutego 2016 r. jest wnioskiem, o którym mowa w art. 351 § 1 w zw. z art. 361 k.p.c. Pismo to faktycznie zostało zatytułowane przez zawodowego pełnomocnika reprezentującego pozwaną jako „Wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów procesu” i w znacznej mierze na jego treść składa się przytoczenie ogólnych rozważań co do przepisów stanowiących podstawę do orzekania przez sąd o kosztach postępowania oraz o charakterze postępowania prowadzonego po przekazaniu sprawy sądowi w związku ze skutecznym wniesieniem sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym, tym niemniej ostatnie dwa zdania tego wniosku wyraźnie wskazują, że Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydając postanowienie z dnia 3 lutego 2016 r. – pomimo złożenia przez pozwaną w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 7 października 2015 roku wniosku o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu – nie zawarł w tym postanowieniu orzeczenia o kosztach, choć powinien to uczynić na podstawie art. 108 § 1 k.p.c.

Trzeba w tym miejscu zaznaczyć, że zgodnie z art. 130 § 1 zdanie drugie k.p.c. mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym. Przepis ten wyraża skierowaną do sądu dyrektywę rozpoznania pisma zgodnie z jego treścią wyrażającą intencje autora. To nie nadany pismu tytuł, lecz jego treść określa rodzaj pisma wniesionego do sądu. Jeżeli zatem pismo zostało mylnie oznaczone lub dotknięte innymi oczywistymi niedokładnościami, a wątpliwości te można wyjaśnić w

drodze interpretacji treści pisma, to sąd winien takiej interpretacji dokonać (por. postanowienie SN z 15.01.2015 r. w sprawie IV CZ 105/14). Dotyczy to także treści pisma, gdy została ona niewłaściwie zredagowana czy też zawiera wewnętrzną sprzeczność, którą da się usunąć w drodze wykładni pozwalającej na ustalenie rzeczywistej treści pisma lub wezwania strony do jej wyjaśnienia (por. postanowienie SN z 20.11.2008 r. w sprawie I UZ 28/08; postanowienie SN z 16.05.2012 r. w sprawie III CZ 18/12; wyrok SN z 19.04.2012 r. w sprawie IV CSK 384/11). Powyższe zasady nie doznają modyfikacji w sytuacji wniesienia pisma przez profesjonalnego pełnomocnika. Złożenie przez niego pisma mylnie oznaczonego, czy też zawierającego inne nieścisłości świadczy co najwyżej o poziomie profesjonalizmu pełnomocnika (por. uzasadnienie postanowienia SN z 5.02.2016 r. w sprawie IV CZ 95/15), nie determinuje natomiast innego sposobu oceny pisma.

Dokonując interpretacji pisma pozwanej z dnia 23 lutego 2016 roku należało posługiwać się odpowiednio regułami wykładni oświadczeń woli (art. 65 k.c.) a więc tłumaczyć je ze względu na okoliczności jego złożenia i utrwalone zwyczaje (tutaj: reguły procesowe). Należy zakładać racjonalne działania uczestników postępowania sądowego, toteż przy wykładni oświadczeń wyrażonych w pismach procesowych należy przyjąć, że ich autorzy składając pismo w określonym celu, chcąc tego, co jest niezbędne do jego urzeczywistnienia (por. uchwała SN z 11.09.1997 r. w sprawie III CZP 39/97; postanowienie SN z 21.10.1998 r. w sprawie II CKU 56/98; wyrok SN z 16.12.2011 r. w sprawie V CSK 280/11). Przeniesienie zasad wykładni oświadczeń woli zawartych w art. 65 § 1 k.c. na grunt pism procesowych prowadzi do wniosku, że w razie niejasnej ich treści, zawartych w nich niedokładności, błędów lub sprzeczności powodujących – w świetle okoliczności sprawy – wątpliwości co do rzeczywistych intencji ich autora, sąd obowiązany jest poddać oświadczenie woli zawarte w piśmie wykładni stosownie do art. 65 § 1 k.c., a jeżeli wątpliwości nadal istnieją, powinien je wyjaśnić, wzywając autora pisma do usunięcia braków (por. postanowienie SN z 14.11.2013 r. w sprawie IV CZ 81/13).

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy należy stwierdzić, że podejmowane przez pozwaną czynności procesowe, zestawione z etapem postępowania, na którym został przez nią złożony wniosek z dnia 23 lutego 2016 r. oraz zawartą w nim treścią, dostatecznie uwidaczniają, że intencją pozwanej było zawnioskowanie o uzupełnienie orzeczenia kończącego postępowanie o rozstrzygnięcie o kosztach, a więc o tym przedmiocie, który został ujęty w tytule pisma.

Co do samego żądania zasądzenia kosztów należy mieć na uwadze, że żądanie to pozwana przedstawiła już w sprzeciwie od nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, co przy założeniu, że podejmuje ona racjonalne czynności w toku procesu, nie pozwala traktować ponownego wskazania tego żądania w piśmie z dnia 23 lutego 2016 roku inaczej, jak tylko przypomnienia o już złożonym wniosku z tym zakresie i konieczności jego rozstrzygnięcia w orzeczeniu kończącym postępowanie. Tym samym pozwana dochowała terminu złożenia wniosku o przyznanie kosztów, wynikającego z art. 109 § 1 k.p.c.).

Sąd Rejonowy prawidłowo więc przyjął, że pozwana pismem z dnia 23 lutego 2015 roku domagała się uzupełnienia postanowienia z dnia 3 lutego 2016 r. Z kolei rozstrzygając ten wniosek Sąd pierwszej instancji prawidłowo stwierdził, że postanowienie o umorzeniu postępowania nie rozstrzygało sprawy kosztów procesu, co nie było zgodne z art. 108 § 1 k.p.c. Zasadne zatem było uzupełnienie postanowienia z dnia 3 lutego 2016 roku o to rozstrzygnięcie, zgodnie z żądaniem pozwanej zawartym w sprzeciwie od nakazu zapłaty, jako wygrywającej proces wobec umorzenia postępowania na skutek niewykonania przez powódkę obowiązku uzupełnienia pozwu złożonego w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

W sprawie zarzutu naruszenia art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z Dz. U. z 2013 r. poz. 490), poprzez zasądzenie na rzecz pozwanej tytułem kosztów kwoty 3.600 złotych, w sytuacji gdy nakład pracy radcy prawnego reprezentującego pozwaną był według powódki znikomy, należy stwierdzić, że zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. do niezbędnych kosztów strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie nie wyższe niż stawki opłat określone w przepisach o opłatach za czynności radców prawnych. Wysokość stawki minimalnej wynagrodzenia

zawodowego pełnomocnika będącego radcą prawnym określa powołane wyżej, a właściwe w niniejszej sprawie, rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, które w § 6 pkt 6 w przypadku spraw o wartości przedmiotu sporu wyższej niż 50.000 złotych a niższej od 200.000 złotych ustala je na kwotę 3.600 złotych. Co do nakładu pracy pełnomocnika pozwanej należy stwierdzić, że dokonał on czynności procesowej w postaci wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, wobec czego nie sposób przyjąć za powódką, że jego wkład w rozstrzygnięcie sprawy był znikomy. Pozwana wdała się w spór, zaś jej pełnomocnik wykazał się wystarczającą aktywnością, której nie przekreśla to, że powódka proces przegrała z przyczyn formalnych, tj. z uwagi na niezuzpełnienie braków pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym w wyznaczonym terminie.

Reasumując, zaskarżone postanowienie odpowiada prawu, zatem na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. należało oddalić zażalenie jako bezzasadne.

Leon Miroszewski Piotr Sałamaj Rafał Lila